

**CURTEA DE APEL
CHIȘINĂU**

MD-2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4,
www.instante.justice.md; e-
mail: cac@justice.md
tel. (022) 56-10-09; fax: (022) 66-05-89

**АПЕЛЛЯЦИОННАЯ ПАЛАТА
КИШИНЭУ**

MD-2043, г. Кишинэу, ул. Теилор 4
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
тел. (022) 76-84-88; факс: (022) 66-05-89

**Curtea Constituțională a RM
mun. Chișinău, str. A. Lăpușneanu, 28**

Curtea de Apel Chișinău, Vă expediază cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate depusă de avocatul Litvinenco Igor și Vition Dionise, în cauza civilă nr. 2a-4933/14, depusă de către BC Energbank SA vs SRL Nordmobirom-Lux încasarea datoriei bancare.

**Anexă: Cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate
Încheierea din 23.06.2016**

Judecător

Cotruță Iurie

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ A REPUBLICII MOLDOVA		
INTRARE NR.	838	
15	07	20 16

Curtea de Apel Chişinău

Apelanţi: Ghervas Alexandru,
SRL "Nordmobirom - Lux",
Cojocaru Anatolie
Cojocaru Oxana
prin intermediul avocatului
Litvinenco Igor
sos. Hînceşti, nr. 38-B

Lari Ion
Lari Valentina
Raducanu Vasile
Raducanu Lidia
prin intermediul avocatului
Dionisie Vition

Intimat: BC "EnerBank" SA
mun. Chişinău, str. Tighina nr. 23/3

Cerere privind ridicarea excepţiei de neconstituţionalitate

Prin prezenta cerere, se solicită:

1. *Admiterea prezentei cereri;*
2. *Emiterea unei încheierii privind remiterea către Curtea Constituţională spre examinare cererea de ridicare a excepţiei de neconstituţionalitate în vederea examinării constituţionalităţii prevederilor art. 31 alin. (2) şi art. 31 alin. (5) al Legii cu privire la ipotecă.*
3. *Suspendarea procesului de judecată*

Motivele înaintării prezentei cereri:

La data de 24 septembrie 2014, de către Judecătoria Rîşcani mun. Chişinău (dosar nr. 2-4821/2014, Judecător Igor Barbacaru) a fost emisă o hotărîre judecătorească, prin care a fost admisă integral cererea de chemare în judecată a BC "EnerBank" SA către apelant, privind încasarea datoriei şi exercitarea dreptului de gaj şi ipotecă.

Hotărîrea instanţei de fond a fost contestată cu apel de către SRL "Nordmobirom - Lux", Cojocaru Anatolie, Cojocaru Oxana, Lari Ion, Lari Valentina şi Raducanu Lidia, Ghervas Alexandru şi Raducanu Vasile.

În cadrul examinării în procedura de apel, de către SRL "Nordmobirom - Lux", Cojocaru Anatolie, Cojocaru Oxana, Lari Ion, Lari Valentina şi Raducanu Lidia, Ghervas Alexandru şi Raducanu Vasile a fost constatat neconcordanţele prevederilor art. 31 alin. (2) al Legii cu privire la ipotecă cu prevederile art. 20 al Constituţiei Republicii Moldova.

În temeiul art.12¹ al Codului de procedură civilă, art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituţia Republicii Moldova, art. 4 alin.(1) lit.g) coroborat cu art. 25 lit. d) din Legea nr. 317 din 13.12.1994 cu privire la Curtea Constituţională şi art. 4 alin.(1) lit. a) coroborat cu art. 38 lit. d) din Legea nr. 502 din 16.06.1995 privind Codul jurisdicţiei constituţionale,

solicît sesizarea Curţii Constituţionale privitor la ridicarea excepţiei de neconstituţionalitate a prevederilor art. 31 alin. (2) al Legii cu privire la ipotecă, şi anume sintagma „Notificarea este considerată recepţionată la expirarea a 7 zile lucrătoare din ziua expedierii”, invocînd argumentele ce urmează:

1. Încălcarea principiului accesibilităţii şi previzibilităţii legii.

Potrivit prevederilor art. 31 alin. (2) al legii cu privire la ipotecă, "Notificarea trebuie să fie expediată la domiciliul sau la sediul debitorului ipotecar şi, dacă este cazul, al debitorului sau la altă

adresă arătată în acest scop în contractul de ipotecă, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire. Notificarea este considerată recepționată la expirarea a 7 zile lucrătoare din ziua expedierii.

Totodată, potrivit **Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, aprobat prin HOTĂRÎRE Guvernului Nr. 798 din 18.06.2002**, „prin trimitere poștală recomandată se subînțelege - trimitere înregistrată (scrisori, cărți poștale, pachete mici, imprimare, saci speciali cu mențiunea "M", ?ecograme), recepționată fără evaluarea conținutului cu eliberarea unei chitanțe și înmînată destinatarului contra semnătură”. Potrivit p. 94 al regulilor menționate mai sus „În cazul cînd destinatarul nu s-a prezentat pentru a primi trimiterea, în termen de cinci zile lucrătoare din ziua sosirii trimiterii poștale, se va scrie un aviz repetat. Avizele repetate se distribuie la domiciliu și se înmînează destinatarilor contra semnătură. În cazul în care destinatarul este lipsă și predarea contra semnătură a avizului repetat nu este posibilă, avizul este lăsat în cutia poștală. În acest caz, peste trei sau cinci zile (după caz) se mai face o încercare de distribuire a avizului repetat.

După expirarea termenului de păstrare indicat în pct. 108 al prezentelor Reguli, trimiterile nereclamate de destinatar se returnează oficiului de prezentare. Taxa pentru retur se achită de către expeditor la momentul primirii trimiterii returnate.

P. 108 al Regulilor menționează că “108. În cazul în care nu este posibilă înmînarea trimiterilor poștale către destinatari, acestea se păstrează la unitatea poștală timp de o lună, trimiterile rapide (EMS) - 14 zile, iar scrisorile recomandate cu mențiunile speciale "Citație" și "Înștiințare" - 7 zile.”

De asemenea, în corelație cu prevederile art. 105 alin. (1) al Codului de procedură civilă, „ Citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmînării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmînează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței.”

Interpretînd prevederile codului de procedură civilă în raport cu prevederile **Regulilor privind prestarea serviciilor poștale**, constatăm că procedura de expediere a scrisorilor recomandate este un procedeu complex, ce durează în timp. Totodată, recepționate scrisorile sunt acelea care sunt predate destinatarului contra semnătură, cu mențiunile corespunzătoare în cotor, care se restituie expeditorului.

Revenind la prevederile art. 31 alin. (2) al legii cu privire la ipotecă, constatăm că legea dată prevede o altă definiție a modalității de recepționare a corespondenței, și anume „Notificarea este considerată recepționată la expirarea a 7 zile lucrătoare din ziua expedierii”.

Considerăm că instituirea prin legea cu privire la ipotecă a unei alte modalități de recepționare a notificărilor decît cea prevăzută de normele generale sunt neconstituționale.

Problema abordată este una mult mai largă, ori potrivit prevederilor legii cu privire la ipotecă, nici nu este necesar recepționarea avizului de recepție întru confirmarea înștiințării debitorului despre notificarea emisă, fiind necesar doar expirarea a 7 zile din momentul expedierii. Care este soarta acestei notificări, nu este reglementată de către legiuitor.

Forma în care este redată noțiune de recepționare a notificării, creează dubii de interpretare, iar toate măsurile întreprinse de către creditor întru inițierea procedurii de exercitare a dreptului de ipotecă se limitează la unele acțiuni formale, care nu au drept scop de soluționare extrajudiciar conflictul, ci îndeplinirea unor formalități.

Totodată, în textul notificării, creditorul gajist informează debitorul și debitorul ipotecar despre pretențiile sale aferente creanței formate, solicitînd de la ultimul executarea în termenul acordat a obligațiilor asumate. În practică însă, se creează situație paradoxale. Pentru creditor, notificarea deja se consideră recepționată, pe cînd debitorul nici nu cunoaște despre existența unei asemenea notificări. Mai mult ca atît, debitorul ipotecar se poate trezi cu înregistrarea preavizului în Registrul Bunurilor Imobile din partea creditorului, fără a cunoaște despre existența notificării, nu mai vorbind de preaviz.

Prin urmare, art. 31 alin. (2) al legii cu privire la ipotecă, sunt redactate într-un mod deficitar, lipsit de precizie și claritate, fiind în contradicție cu dispozițiile chiar a Legii cu privire la gaj, care printre altele prevede că “ Creditorul gajist care intenționează să execute dreptul de gaj trebuie să notifice acest fapt prin transmiterea unui aviz de executare debitorului gajist și, după caz, debitorului obligației garantate, terțului care deține bunul gajat, debitorului obligației patrimoniale gajate, altor creditori gajisti și altor creditori care au înștiințat creditorul gajist despre drepturile lor asupra bunurilor gajate sau le-au înscris în Registrul garanțiilor.”

Nerespectarea normelor de tehnica legislativa privind claritatea și precizia legii duce la încălcarea art. 4 alin.(1) din Legea nr. 780 privind actele legislative, și implicit a Convenției europene a drepturilor omului și a jurisprudenței CEDO, obligatorie pentru autoritățile statului în virtutea art. 4 coroborat cu art. 8 din Constituție.

În cauza Rotam către României, par. 52, Curtea reamintește ca sintagma „prevăzut de lege” „[...] înseamnă nu doar o anumite baza legală în dreptul intern, dar și calitatea legii în cauza: astfel, aceasta trebuie să fie accesibilă persoanei și previzibilă (a se vedea Hotărârea Amann împotriva Elveției, alin. 50)”. În par. 55 din aceeași decizie, CEDO a statuat „În ceea ce privește cerința previzibilității legii, Curtea reamintește ca o normă este „previzibilă” numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în astfel încât să permită oricărei persoane, care, la nevoie, poate apela la consultanța de specialitate să își corecteze conduita. [...] Curtea reamintește că sintagma „prevăzută de lege” nu se referă doar la dreptul intern, ci vizează și calitatea legii; prin această expresie se înțelege compatibilitatea legii cu principiul preeminentei dreptului, menționat explicit în preambulul convenției”.

Având în vedere principiile degajate de jurisprudența CEDO în ceea ce privește claritatea și previzibilitatea legii, astfel cum au fost preluate și de dispozițiile Legii nr. 780/2001, considerăm ca dispozițiile art. 31 alin. (2) al legii cu privire la ipotecă nu respectă aceste cerințe. Pe cale de consecință, instanța trebuie să interpreteze dispozițiile acestei norme în acord cu jurisprudența CEDO și cu dispozițiile Legii nr. 780/2001, precum și aplicând principiul *in dubio pro reo* (îndoiala profită învinuitului).

Având în vedere aceste aspecte, considerăm ca textul de lege este redactat în mod diferit decât norma generală. Astfel, atât timp cât referirea la noțiunea de „recepționarea notificării” este de natură să genereze dubii de interpretare, așa cum s-a întâmplat în cauza dedusă judecății, este evident că textul de lege suferă sub aspectul calității, cu consecințe asupra încălcării principiului securității raporturilor juridice, în componența sa referitoare la previzibilitatea legii și cu afectarea, într-un final, a dreptului la apărare și dreptului la un proces echitabil.

Potrivit art. 1 alin.(3) din Constituție *Republica Moldova este stat de drept*. Dispozițiile art. 1 alin. (3) din Legea fundamentală reprezintă sediul materiei pentru **principiul legalității**. Principiul legalității, care exprimă obligativitatea respectării legilor, asigură respectarea ordinii de drept. Ca și principiul supremației Constituției, legalitatea este de esența cerințelor **statului de drept**, adică a preeminentei legii în reglementarea relațiilor sociale. Principiul legalității, fiind un principiu de rang constituțional, consacră **obligativitatea respectării legilor și a calității acestora**.

Trăsătură esențială a statului de drept o constituie supremația Constituției și obligativitatea respectării legii. Statul de drept asigură supremația Constituției, corelarea tuturor legilor și tuturor actelor normative cu aceasta, ceea ce înseamnă că acesta „*implică, prioritar, respectarea legii, iar statul democratic este prin excelență un stat în care se manifestă domnia legii*”. Totodată, **principiul securității raporturilor juridice civile** constituie o dimensiune fundamentală a statului de drept, astfel cum acesta este consacrat în mod expres prin dispozițiile art.1 alin.(3) din Legea fundamentală.

Principiul legalității este unul de rang constituțional astfel încât încălcarea legii are drept consecință imediată nesocotirea art.1 alin.(3) din Constituție. Încălcarea acestei obligații constituționale atrage implicit afectarea principiului statului de drept, consacrat prin art. 1 alin.(3) din Constituție.

Una dintre cerințele principiului respectării legilor vizează **calitatea actelor normative**. În acest sens, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se **previzibilitatea**, ceea ce presupune ca acesta trebuie să fie suficient de clar și precis pentru a putea fi corect aplicată, fără a trezi dubii de interpretare; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate — care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist — să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele spetei, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat.

Desigur, poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu afectează însă previzibilitatea legii.

În privința incidenței normelor de tehnica legislativă în cadrul controlului de constituționalitate, deși ele nu au valoare constituțională, prin reglementarea acestora, legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concurează la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea, și previzibilitatea necesară”. De aceea, nerespectarea normelor de tehnica legislativă determină apariția unor situații de incoerență și instabilitate, contrare principiului securității raporturilor juridice în componența sa referitoare la claritatea și previzibilitatea legii.

În acest sens, se poate observa ca principiile ce stau la baza legiferării sunt reglementate de art. 4 alin.(2) (Trăsăturile și calitatea actului legislativ) din Legea nr. 780/2001 potrivit căreia „*Actul legislativ trebuie să respecte condițiile legalității, accesibilității, preciziei*”

Nerespectarea dispozițiilor privind claritatea și precizia legii duce la încălcarea art. 11 coroborat cu art. 4 din Constituția Republicii Moldova prin raportare la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului privind necesitatea respectării condițiilor de claritate și previzibilitate a legii, precum și a dispozițiilor art. 1 alin.(3) din Constituție prin raportare la dispozițiile art. 3 alin.(2), art. 4 alin.(1) și 3 lit. b) din Legea nr. 780/2001.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat ca sintagma „*prevăzută de lege*” înseamnă nu doar o anumită bază legală în dreptul intern, dar și calitatea legii în cauză: astfel, aceasta trebuie să fie accesibilă și previzibilă.

În cauza *Lupsa contra României*, par. 32, CEDO a statuat că sintagma „*prevăzută de lege*” înseamnă în primul rând ca măsura învinuită trebuie să aibă o bază în dreptul intern, însă se referă și la calitatea legii respective: ea impune ca aceasta să fie accesibilă persoanelor în cauză și să aibă o formulare destul de exactă pentru a permite reclamantilor, care apelează, la nevoie, la consilieri, să prevadă, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele ce ar putea dintr-un anumit act.

Încălcarea dispozițiilor art. 1 alin.(3) din Constituție în ceea ce privește nerespectarea dispozițiilor Legii nr.780/2001, a principiului legalității și a jurisprudenței CEDO în ceea ce privește calitatea legii duce la încălcarea principiilor securității raporturilor juridice, în componența sa referitoare la claritatea și previzibilitatea legii.

De asemenea, în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a stabilit ca principiul securității raporturilor juridice decurge implicit din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și constituie unul dintre principiile fundamentale ale statului de drept. În acest sens sunt hotărârile din 6 decembrie 2007, 2 iulie 2009, 2 noiembrie 2010, 20 octombrie 2011 sau 16 iulie 2013, pronunțate în cauzele *Beian împotriva României*, paragraful 39, *Iordan Iordanov și alții împotriva Bulgariei*, paragraful 47, *Stefanică și alții împotriva României*, paragraful 31, *Nejdet Sahin și Perihan Sahin împotriva Turciei*, paragraful 56, respectiv *Remuszko împotriva Poloniei*, paragraful 92.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a mai statuat ca, odată ce statul adoptă o soluție legislativă, aceasta trebuie să fie pusă în aplicare cu claritate și coerență rezonabile pentru a evita pe cât este posibil insecuritatea juridică și incertitudinea pentru subiecții de drept vizate de către măsurile de aplicare a acestei soluții [Hotărârea din 1 decembrie 2005 pronunțată în cauza *Paduraru împotriva României* paragraful 92, sau Hotărârea din 6 decembrie 2007 pronunțată în cauza *Beian împotriva României*, paragraful 33].

Astfel, respectarea legilor este o obligație fundamentală într-un stat de drept, iar orice acțiune a autorităților publice trebuie să fie subsumată acestui obiectiv. Or, ignorarea dispozițiilor Legii nr.780/2001 reprezintă o încălcare a obligațiilor impuse prin art.1 alin.(3) din Constituție. O atare conduită pune serioase semne de întrebare cu privire la securitatea raporturilor juridice, întrucât echivalează cu posibilitatea autorităților publice, de a ocoli cadrul legal oricând și în orice condiții în timp ce cetățenilor li se impune respectarea acestuia. De altfel, principiul supremației Constituției și principiul legalității sunt de esență cerințelor statului de drept, în sensul sintagmei conform căreia «*Nimeni nu este mai presus de lege*».

Prin reglementarea normelor de tehnica legislativă prevăzute de Legea nr. 780/2001 legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Respectarea acestor norme concurează la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesare.

În concluzie, se poate constata ca reglementările criticate, prin nerespectarea normelor de tehnica legislativă, pot determina apariția unor situații de incoerență și instabilitate, contrare principiului securității raporturilor juridice în componența sa referitoare la claritatea și previzibilitatea legii, situație în care subsemnatului nu i se poate imputa vreo culpă sub aspectul predictibilității efectelor legii.

Or, noțiunile de recepționare a notificării menționate în art. 31 alin. (2) al Legii cu privire la ipotecă urmează să fie aplicată uniform cu prevederile Regulilor privind prestarea serviciilor poștale și ale art. 105 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în caz contrar, conflictul dat poate duce la concluzia încălcării prevederilor constituționale și convenționale referitoare la dreptul la apărare, ca urmare a lipsei de coerență, consecutivitate, stabilitate, și echilibrului la elaborarea normei juridice.

În cauza *Mircea Grosaru contra României*, par. 51, CEDO a statuat următoarele: În speța se ridică întrebarea dacă această lipsă de claritate a regulilor electorale putea da loc unei interpretări arbitrare în momentul aplicării lor. În acest sens, Curtea reamintește că a sancționat deja interpretarea extensivă și prin urmare arbitrara a unei prevederi legale în materie electorală (*Kovach contra Ucrainei, Lykourezoz c/Greciei*),

În opinia Curții, lipsa de claritate a prevederilor relevante în materie le impunea autorităților naționale să fie prudente în interpretarea lor, ținând cont de impactul direct pe care acestea îl vor avea asupra rezultatului alegerilor".

In par. 57 din aceeași decizie, CEDO a statuat ca: „În aceste condiții, Curtea apreciază ca lipsă de claritate a legii electorale ... au încălcat însăși esența drepturilor garantate de art. 3 din Protocolul nr.1.

In concluzie, dispozițiile în art. 31 alin. (2) al Legii cu privire la ipotecă, referitoare la noțiunile de „recepționarea notificării” trebuie să fie redactată ca să corespundă rigorilor generale de recepție a corespondenței.

Ori, această definiție trezește dubii de interpretare, iar ca consecință încalcă prevederile art. 1 alin.(3) din Constituția Republicii Moldova.

O atenție sporită urmează a fi acordată și prevederilor art. 31 alin. (5) al Legii cu privire la ipotecă, care reglementează procedura de înregistrare a preavizului în Registrul Bunurilor Imobil. Această deoarece, deși legea prevede procedura de înregistrarea a acestuia, nu reglementează care sunt obligațiile ulterioare ale creditorului în partea ce ține de informarea debitorului și a debitorului ipotectar despre situația creată.

Ori în preaviz, printre altele se menționează că creditorul acordă debitorului ipotectar termen de 20 de zile la expirarea căruia creditorul ipotectar va executa dreptul de ipotecă. Totodată, în textul legii nu se menționează despre obligația creditorului de a înștiința debitorul despre înregistrarea preavizului, și acordării termenului de 20 de zile. Astfel, când și în ce circumstanțe debitorul și debitorul ipotectar urmează să cunoască despre curgerea termenului de 20 de zile, dacă creditorul nu are obligația să-l informeze.

În practică însă debitorul ipotectar află despre existența preavizului abia în instanța de judecată, când deja creditorul în mod silit pretinde executarea dreptului de ipotecă, și nu mai examinează posibilitatea soluționării amiabile a conflictului iscat.

2. Încălcarea principiului securității juridice

In cazul în care instanța de judecată va face abstracție de argumentele invocate la punctul 1 *supra*, va rugam sa constatați ca în cauza, ca urmare a lipsei unei reglementari unitare a incompatibilității lor si conflictelor de interese, este golit de conținut **principiul securității raporturilor juridice** în componenta sa referitoare la claritatea și previzibilitatea legii.

In raport cu prevederile din Legea nr.780/2001 este necesară reglementarea unitară a incompatibilităților și conflictelor de norme, în scopul realizării unei sistematizări a materiei, cu consecința creșterii accesibilității și predictibilității legii, de natura să determine eliminarea interpretărilor divergente.

Potrivit art. 1 alin.(3) din Constituție „*Republica Moldova este stat de drept*” iar potrivit normelor Legii nr. 780/2001, tehnica legislativa asigura sistematizarea, unificarea si coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridica adecvate pentru fiecare act normativ.

Potrivit ait. 3 alin.(2) (Trăsăturile si calitatea actului legislativ) din Legea nr. 780/2001 „Actul legislativ trebuie sa respecte condiția legalității. De asemenea, potrivit art. 4 alin.(2) si (3) lit. b) si c) (Principiile de baza ale legiferării): „Actul legislativ trebuie sa corespunda dispozițiilor constituționale și să fie în concordanta cu cadrul juridic existent, cu sistemul de codificare si unificare a legislației,„ La elaborarea, adoptarea și aplicarea actului legislativ se respecta principiile: [...] coerenței, consecvenței și echilibrului între reglementările concurente, consecutivității, stabilității și predictibilității normelor juridice

In cazul existentei unor eventuale paralelisme în legislație, precum și pentru a înlătura discrepanțele și neclaritățile, intervine abrogarea actului legislativ, în conformitate cu dispozițiile art. 37 alin.(2) lit.b) si c) din Legea nr. 780/2001.

Având în vedere aceste reglementari, se poate observa ca, în materia ipotecii, exista Legea cu privire la ipotecă, care se vrea a fi cadrul general în materie. La aceasta se adaugă Legea cu privire la gaj și codul civil. Însă, după cum s-a menționat mai sus, aceste acte normative modalități diferite de exercitarea dreptului de gaj/ipotecă în situația neexecutării de către debitor a obligațiilor asumate.

Aceasta neconcordanțe legislative nu respecta **principiul legalității**, întrucât se constata încălcarea de către legiuitor a principiilor Legii nr. 780/2001 enunțate *supra*. Or, **principiul legalității**, care exprima obligativitatea respectării legilor, asigura respectarea ordinii de drept. Ca și principiul supremației Constituției, legalitatea este de esența cerințelor statului de drept, adică a preeminentei legii în reglementarea relațiilor sociale, potrivit căruia nimeni nu este mai presus de lege

Exigențele principiului statului de drept, consacrat prin art 1 alin.(3) din Constituție privesc scopurile majore ale activității statale, prefigurate în ceea ce îndeosebi este numit ca fiind **domnia legii**, sintagma ce implica subordonarea statului fata de drept, asigurarea acelor mijloace care sa permită dreptului să cenzureze opțiunile politice și, în acest cadru, să pondereze eventualele tendințe abuzive, discreționare, ale structurilor etatice. Statul de drept asigura supremația Constituției, corelarea legilor si tuturor actelor normative cu aceasta, existenta regimului de separate a puterilor publice, care trebuie sa

acționeze în limitele legii, și anume în limitele unei legi ce exprima voința generală.

Încălcarea dispozițiilor art. 1 alin.(3) din Constituție în ceea ce privește nerespectarea dispozițiilor Legii nr.780/2001 și a principiului legalității duce la încălcarea principiilor securității raporturilor juridice, în componența sa referitoare la claritatea și previzibilitatea legii.

De asemenea, în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a stabilit că principiul securității raporturilor juridice decurge implicit din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și constituie unul dintre principiile fundamentale ale statului de drept.

În acest sens sunt hotărârile din 6 decembrie 2007, 2 iulie 2009, 2 noiembrie 2010, 20 octombrie 2011 sau 16 iulie 2013, pronunțate în cauzele *Beian împotriva României (nr.1)*, paragraful 39, *Iordan Iordanov și alții împotriva Bulgariei*, paragraful 47, *Stefanica și alții împotriva României*, paragraful 31, *Nejdet *Sahin și Perihan Sahin împotriva Turciei*, paragraful 56, respective *Remuszko împotriva Poloniei*, paragraful 92.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a mai statuat ca, odată ce statul adoptă o soluție, aceasta trebuie să fie pusă în aplicare cu claritate și coerență rezonabilă pentru a evita pe cât este posibil insecuritatea juridică și incertitudinea pentru subiecții de drept vizate de către măsurile de aplicare a acestei soluții [Hotărârea din 1 decembrie 2005 pronunțată în Cauza *Paduraru împotriva României*, paragraful 92, sau Hotărârea din 6 decembrie 2007 pronunțată în Cauza *Beian împotriva României*, paragraful 33].

Astfel, respectarea legilor este o obligație fundamentală într-un stat de drept, iar orice acțiune a autorităților publice trebuie să fie subsumată acestui obiectiv. Or, ignorarea dispozițiilor Legii nr. 780/2001 reprezintă o încălcare de către Parlament a obligațiilor impuse prin art. 1 alin.(3) din Constituție. O atare conduită pune serioase semne de întrebare cu privire la securitatea raporturilor juridice, întrucât echivalează cu posibilitatea autorităților publice de a ocoli cadrul legal oricând și în orice condiții în timp ce cetățenilor li se impune respectarea acestuia. De altfel, principiul supremației Constituției și principiul legalității sunt de esența cerințelor statului de drept, în sensul sintagmei conform căreia «*Nimeni nu este mai presus de lege*».

Prin reglementarea normelor de tehnică legislativă prevăzute de Legea nr. 780/2001 legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concurează la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesare.

În concluzie, se poate constata că reglementările criticate, prin nerespectarea normelor de tehnică legislativă, determină apariția unor situații de incoerență și instabilitate, contrare principiului securității raporturilor juridice în componența sa referitoare la claritatea și previzibilitatea legii, situație în care subsemnaților nu li se poate imputa vreoaia culpă sub aspectul predictibilității efectelor legii în ceea ce privește incompatibilitățile și conflictele de interes.

Având în vedere aspectele menționate *supra*, vă solicităm să dispuneți sesizarea Curții Constituționale Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a noțiunii de „Notificarea este considerată recepționată la expirarea a 7 zile lucrătoare din ziua expedierii” din art. 31 alin. (2) din Legea cu privire la ipotecă.

Avocatul

Litvinenco Igor în interesele lui
Ghervas Alexandru
SRL "Nordmobirom - Lux"
Cojocaru Anatolie
Cojocaru Oxana

Avocatul

Dionisie Vition în interesele lui
Lari Ion
Lari Valentina
Raducanu Vasile
Raducanu Lidia

22.06.2016.

ÎNCHEIERE

23 iunie 2016

mun.Chișinău

Colegiul civil al Curții de Apel Chișinău

În componența sa:

Președintele ședinței, judecătorul

Nina Traciuc

Judecătorii

Marina Anton și Iurie Cotruță

Grefiera

Cristina Bumbac

Examenînd în cadrul ședinței judiciare publice cererile de apel declarate de **Ghervas Alexandru și Răducanu Vasile** și cererile **SRL„NORDMOBIROM-LUX”**, **Cojocaru Anatolie, Cojocaru Oxana, Lari Ion, Lari Valentina și Răducanu Lidia** de alăturare la apel împotriva hotărîrii judecătorei Rîșcani, mun.Chișinău, emisă la 24 septembrie 2014, în pricina civilă nr.3-3058/14, intentată la cererea **BC„Energbank”SA** împotriva **SRL„NORDMOBIROM-LUX”**, **Cojocaru Anatolie, Cojocaru Oxana, Ghervas Alexandru, Lari Ion, Lari Valentina, Răducanu Lidia și Răducanu Vasile** cu privire la încasarea datoriei bancare, transmiterea silită în posesia băncii a bunurilor mobile gajate, a bunurilor imobile ipotecate și evacuarea silită a debitorilor și bunurilor acestora din imobilele ipotecate, după expunerea esenței cauzei de către judecătorul-raportor iurie Cotruță, a

C O N S T A T A T :

La data de 15.04.2014 de către BC „Energbank” SA a fost depusă cererea de chemare în judecată împotriva SRL „NORDMOBIROM-LUX”, Cojocaru Anatolie, Cojocaru Oxana, Ghervas Alexandru, Lari Ion, Lari Valentina, Răducanu Lidia, Răducanu Vasile cu privire la încasarea datoriei bancare și transmiterea silită în posesia băncii a bunurilor mobile gajate, a bunurilor imobile ipotecate și evacuarea silită a debitorilor și bunurilor sale din imobilele ipotecate.

La data de 24 septembrie 2014 Judecătoria Râșcani. mun. Chișinău a pronunțat dispozitivul hotărîrii, prin care acțiunea depusă a fost admisă integral, sa încasat în mod solidar datoria bancară în sumă de 318 606,94 euro în beneficiul B.C. „Energbank” S.A. din contul și din întreg patrimoniul: SRL „NORDMOBIROM-LUX”, IDNO - 1007600032171, cu sed. MD-7106, r-nul Ocnița. or. Otaci, str. Voitovici 24; Cojocaru Anatolie Diomid, IDNP- 0982104425261 și Cojocaru Oxana Petru IDNP - 0971302424198; Lari Valentina Vasile, IDNP - 0980508889148 și Lari Ion Alexei, IDNP - 0962401541895; s-a transmis silit de la Lari Valentina Vasile, IDNP - 0980508889148 și Lari Ion Alexei, IDNP - 0962401541895 în posesia B.C. „Energbank” S.A., pentru 2 realizare, bunul ipotecat, și anume: încăperea locativă (apartament) cu nr.cadastral 0100417.129.01.049 situat în mun. Chișinău, str. Albișoara, 84/5. apartamentul nr.49, cu evacuarea silită a acestora și a altor persoane terțe, precum și a bunurilor ce le aparțin acestora din bunul imobil menționat; s-a transmis silit de la Răducanu Lidia Ivan, IDNP - 0982312425909 și Răducanu Vasile Alexandru. IDNP - 0972803550162 în posesia B.C. „Energbank” S.A., pentru realizare, bunul ipotecat și anume: încăperea locativă (apartament) cu nr. cadastral 0100417.129.01.048 situat în mun. Chișinău, str. Albișoara. 84/5, apartament nr. 48, cu evacuarea acestora și a altor

persoane terțe, precum și a bunurilor ce le aparțin acestora din bunul imobil menționat; s-a transmis silit de la Ghervas Alexandru Petru. IDNP - 0991704426282 în posesia B.C. „Energbank” S.A. pentru realizare, bunul ipotecat și anume: încăpere locativă (apartament) cu nr. 0100102.001.079 - situat pe adresa: mun.Chișinău. bd.Traian, nr.22, apartament nr.79 cu evacuarea silită a acestuia și a altor persoane terțe, precum și a bunurilor ce îi aparțin acestuia din bunul imobil menționat: s-a transmis silit de la SRL „NORDMOBIROM-LUX” IDNO - 1007600032171 în posesia B.C. „Energbank” S.A. bunurilor mobile - mijloacele bănești intrate și/ sau care vor intra în conturile curente în valuta națională și străină ale debitorului gajist, deschise în toate instituțiile bancare ale Republicii Moldova și universalitatea creanțelor bănești față de terți în sumă totală de 250 000 euro, s-a transmis silit de la SRL „NORDMOBIROM-LUX” IDNO - 1007600032171 în posesia B.C. „Energbank” S.A., bunurile mobile - utilaj și materie primă menționate în cererea de chemare în judecată; s-a încasat în mod solidar din contul SRL „NORDMOBIROM-LUX”, IDNO – 1007600032171, Cojocaru Anatolie Diomid, IDNP-0982104425261, Cojocaru Oxana Petru, IDNP – 0971302424198, Lari Valentina Vasile, IDNP - 0980508889148 și Lari Ion Alexei. IDNP - 0962401541895 în beneficiul B.C. „Energbank” SA, cheltuielile de judecată : taxa de stat în sumă de 50 000.00 lei, cheltuielile legate de achitarea taxei de stat și a serviciilor notarului public în sumă de 864 lei pentru înregistrarea Preavizelor în Registrul Gajului bunurilor mobile, cheltuielile suportate pentru citarea publică a părților în sumă de 200 lei, în total suma de 51064 lei.

Împotriva hotărârii Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 24 septembrie 2014, au fost înaintate separat cereri de apel de către Ghervas Alexandru, Raducanu Vasile, Lari Ion, Lari Valentina, Raducanu Lidia care au solicitat admiterea cererilor de apel, casarea integrală a hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii înaintată de BC „Energbank”. SA.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2015, nu s-a dat curs cererii de apel, fiind informați apelanții despre necesitatea prezentării dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 9 375,00 lei pînă la 03 februarie 2015.

La adoptarea soluției, instanța de apel a aplicat prevederile art. 368 alin. (1) CPC, menționînd că apelantul nu a achitat taxa de stat.

Considerînd ilegală încheierea instanței de apel, Raducanu Vasile, Raducanu Lidia și Ghervas Alexandru la data de 23 martie 2015 au înaintat cereri de recurs, solicitînd admiterea recursului, restabilirea în termen, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2015 cu adoptarea unei noi hotărâri prin care partea motivată a încheierii recurate să corespundă cu dispozitivul acesteia.

Prin decizia Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție din 20 mai 2015 sau respins recursurile declarate de către Răducan Vasile, Răducan Lidia și Ghervas Alexandru și sa menținut încheierea Curții de Apel Chișinău din 20 ianuarie 2015.

La 07 iulie 2015 apelanții Răducan Vasile și Ghervas Alexandru au îndeplinit indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu prevederile art.368 alin.1 și au achitat taxa de stat ambii cîte 9375 lei, (vol.2, f.d.55-56).

Prin încheierea Colegiului civil al Curții de Apel Chișinău din 07 iulie 2015 apelurile declarate de Lari Ion, Lari Valentina și Raducanu Lidia au fost restituite.

În cadrul examnării apelului declarat de Ghervas Alexandru și Răducanu Vasile și cererile SRL „NORDMOBIROM-LUX”, Cojocaru Anatolie, Cojocaru Oxana, Lari Ion, Lari Valentina și Răducanu Lidia de alăturare la apel împotriva hotărârii judecătorei

Rîșcani, mun. Chișinău, emisă la 24 septembrie 2014, la 23 iunie 2016 reprezentanții apelanților Ghervas Alexandru și Raducanu Vasile -avocații Vition Dionisie și Litvinenco Igor au depus o cerere în care au solicitat sesizarea Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate.

În motivarea cererii sale reprezentanții apelanților au indicat că, în cadrul examinării cererii de apel, de către SRL "Nordmobirom - Lux ", Cojocarui Anatolie, Cojocarui Oxana, Lari Ion, Lari Valentina și Raducanu Lidia, Ghervas Alexandru și Raducanu Vasile a fost constatat neconcordanțele prevederilor art. 31 alin. (2) al Legii cu privire la ipotecă cu prevederile art. 20 al Constituției Republicii Moldova.

În temeiul art.12¹ al Codului de procedură civilă, art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova, art. 4 alin.(1) lit.g) coroborat cu art. 25 lit. d) din Legea nr. 317 din 13.12.1994 cu privire la Curtea Constituțională și art. 4 alin.(1) lit. a) coroborat cu art. 38 lit. d) din Legea nr. 502 din 16.06.1995 privind Codul jurisdicției constituționale, solicită sesizarea Curții Constituționale privitor la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 31 alin. (2) al Legii cu privire la ipotecă, și anume sintagma „Notificarea este considerată recepționată la expirarea a 7 zile lucrătoare din ziua expedierii”, invocând argumentele ce urmează:

1. Încălcarea principiului accesibilității și previzibilității legii.

Potrivit prevederilor art. 31 alin. (2) al legii cu privire la ipotecă, "Notificarea trebuie să fie expediată la domiciliul sau la sediul debitorului ipotecar și, dacă este cazul, al debitorului sau la altă adresă arătată în acest scop în contractul de ipotecă, prin scrisoare recomandată cu confirmare de primire. Notificarea este considerată recepționată la expirarea a 7 zile lucrătoare din ziua expedierii.

Totodată, potrivit Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, aprobat prin HOTĂRÎRE Guvernului nr. 798 din 18.06.2002, "prin trimitere poștală recomandată se subîngelege - trimitere înregistrată (scrisori, cărți poștale, pachete mici, imprimate, saci speciali cu mențiunea "M", ?ecograme), recepționată fără evaluarea conținutului cu eliberarea unei chitanțe și înmînată destinatarului contra semnătură". Potrivit p. 94 al regurilor menționate mai sus „în cazul cînd destinatarul nu s-a prezentat pentru a primi trimiterea, în termen de cinci zile lucrătoare din ziua sosirii trimiterii poștale, se va scrie un aviz repetat. Avizele repetate se distribuie la domiciliu și se înmînează destinatarilor contra semnătură. În cazul în care destinatarul este lipsă și predarea contra semnătură a avizului repetat nu este posibilă, avizul este lăsat în cutia poștală. În acest caz, peste trei sau cinci zile (după caz) se mai face o încercare de distribuire a avizului repetat.

După expirarea termenului de păstrare indicat în pct. 108 al prezentelor Reguli, trimiterile nereclamate de destinatar se returnează oficiului de prezentare. Taxa pentru retur se achită de către expeditor la momentul primirii trimiterii returnate.

P. 108 al Regurilor menționează că „ în cazul în care nu este posibilă înmînarea trimiterilor poștale către destinatari, acestea se păstrează la unitatea poștală timp de o lună, trimiterile rapide (EMS) - 14 zile, iar scrisorile recomandate cu mențiunile speciale "Citație" și "înștiințare" - 7 zile."

De asemenea, în corelație cu prevederile art. 105 alin. (1) din Codului de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmînării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmînează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței."

Interpretând prevederile codului de procedură civilă în raport cu prevederile Regulilor privind prestarea serviciilor poștale, constată că procedura de expediere a scrisorilor recomandate este un procedeu complex, ce durează în timp. Totodată, recepționate scrisorile sunt acelea care sunt predate destinatarului contra semnătură, cu mențiunile corespunzătoare în cotor, care se restituie expeditorului.

Revenind la prevederile art. 31 alin. (2) al legii cu privire la ipotecă, constată că legea dată prevede o altă definiție a modalității de recepționare a corespondenței, și anume „Notificarea este considerată recepționată la expirarea a 7 zile lucrătoare din ziua expedierii”.

Consideră că instituirea prin legea cu privire la ipotecă a unei alte modalități de recepționare a notificărilor decât cea prevăzută de normele generale sunt neconstituționale.

Problema abordată este una mult mai largă, ori potrivit prevederilor legii cu privire la ipotecă, nici nu este necesar recepționarea avizului de recepție întru confirmarea înștiințării debitorului despre notificarea emisă, fiind necesar doar expirarea a 7 zile din momentul expedierii. Care este soarta acestei notificări, nu este reglementată de către legiuitor.

Forma în care este redată noțiune de recepționare a notificării, creează dubii de interpretare, iar toate măsurile întreprinse de către creditor întru inițierea procedurii de exercitare a dreptului de ipotecă se limitează la unele acțiuni formale, care nu au drept scop de soluționare extrajudiciar conflictul, ci îndeplinirea unor formalități.

Totodată, în textul notificării, creditorul gajist informează debitorul și debitorul ipotecar despre pretențiile sale aferente creanței formate, solicitând de la ultimul executarea în termenul acordat a obligațiilor asumate. În practică însă, se creează situație paradoxale. Pentru creditor, notificarea deja se consideră recepționată, pe când debitorul nici nu cunoaște despre existența unei asemenea notificări. Mai mult ca atât, debitorul ipotecar se poate trezi cu înregistrarea preavizului în Registrul Bunurilor Imobile din partea creditorului, fără a cunoaște despre existența notificării, nu mai vorbind de preaviz.

Prin urmare, art. 31 alin. (2) al legii cu privire la ipotecă, sunt redactate într-un mod deficitar, lipsit de precizie și claritate, fiind în contradicție cu dispozițiile chiar a Legii cu privire la gaj, care printre altele prevede că „Creditorul gajist care intenționează să execute dreptul de gaj trebuie să notifice acest fapt prin transmiterea unui aviz de executare debitorului gajist și, după caz, debitorului obligației garantate, terțului care deține bunul gajat, debitorului obligației patrimoniale gajate, altor creditori gajiști și altor creditori care au înștiințat creditorul gajist despre drepturile lor asupra bunurilor gajate sau le-au înscris în Registrul garanțiilor.”

Nerespectarea normelor de tehnica legislativa privind claritatea și precizia legii duce la încălcarea art. 4 alin.(1) din Legea nr. 780 privind actele legislative, și implicit a Convenției europene a drepturilor omului și a jurisprudenței CEDO, obligatorie pentru autoritățile statului în virtutea art. 4 coroborat cu art. 8 din Constituție.

În cauza Rotam către România, par. 52, Curtea reamintește ca sintagma „prevăzut de lege” „[...] înseamnă nu doar o anume baza legală în dreptul intern, dar și calitatea legii în cauza: astfel, aceasta trebuie să fie accesibilă persoanei și previzibilă (a se vedea Hotărîrea Amann împotriva Elveției, alin. 50)”. În par. 55 din aceeași decizie, CEDO a statuat „În ceea ce privește cerința previzibilității legii, Curtea reamintește ca o normă este „previzibilă” numai atunci când este redactată cu suficientă precizie, în astfel încât să permită oricărei persoane, care, la nevoie, poate apela la consultanța de

specialitate să își corecteze conduita. [...] Curtea reamintește că sintagma „prevăzută de lege ” nu se refera doar la dreptul intern, ci vizează și calitatea legii; prin aceasta expresie se înțelege compatibilitatea legii cu principiul preeminentei dreptului, menționat explicit în preambulul convenției”.

Având în vedere principiile degajate de jurisprudența CEDO în ceea ce privește claritatea și previzibilitatea legii, astfel cum au fost preluate și de dispozițiile Legii nr. 780/2001, consideră ca dispozițiile art. art. 31 alin. (2) al legii cu privire la ipotecă nu respecta aceste cerințe. Pe cale de consecință, instanța trebuie să interpreteze dispozițiile acestei norme în acord cu jurisprudența CEDO și cu dispozițiile Legii nr. 780/2001, precum și aplicând principiul *in dubio pro reo* (*îndoiala profita învinuitului*).

Având în vedere aceste aspecte, consideră ca textul de lege este redactat în mod diferit decât norma generală. Astfel, atât timp cât referirea la noțiunea de „recepționarea notificării” este de natură să genereze dubii de interpretare, așa cum s-a întâmplat în cauza dedusa judecății, este evident ca textul de lege suferă sub aspectul calității, cu consecințe asupra încălcării principiului securității raporturilor juridice, în componența sa referitoare la previzibilitatea legii și cu afectarea, într-un final, a dreptului la apărare și dreptului la un proces echitabil.

Potrivit art.1 alin.(3) din Constituție, Republica Moldova este stat de drept. Dispozițiile art. 1 alin. (3) din Legea fundamentală reprezintă sediul materiei pentru principiul legalității. Principiul legalității, care exprimă obligativitatea respectării legilor, asigură respectarea ordinii de drept. Ca și principiul supremației Constituției, legalitatea este de esență cerințelor statului de drept, adică a preeminentei legii în reglementarea relațiilor sociale. Principiul legalității, fiind un principiu de rang constituțional, consacră obligativitatea respectării legilor și a calității acestora.

Trăsătură esențială a statului de drept o constituie supremația Constituției și obligativitatea respectării legii. Statul de drept asigură supremația Constituției, corelarea tuturor legilor și tuturor actelor normative cu aceasta, ceea ce înseamnă că acesta „implică, prioritar, respectarea legii, iar statul democratic este prin excelență un stat în care se manifestă *domnia legii*”. Totodată, principiul securității raporturilor juridice civile constituie o dimensiune fundamentală a statului de drept, astfel cum acesta este consacrat în mod expres prin dispozițiile art.1 alin.(3) din Legea fundamentală.

Principiul legalității este unul de rang constituțional astfel încât încălcarea legii are drept consecință imediată nesocotirea art.1 alin.(3) din Constituție. Încălcarea acestei obligații constituționale atrage implicit afectarea principiului statului de drept, consacrat prin art. 1 alin.(3) din Constituție.

Una dintre cerințele principiului respectării legilor vizează calitatea actelor normative. În acest sens, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune ca acesta trebuie să fie suficient de clar și precis pentru a putea fi corect aplicată, fără a trezi dubii de interpretare; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate — care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist — să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele spetei, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat.

Desigur, poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu afectează însă previzibilitatea legii.

În privința incidenței normelor de tehnică legislativă în cadrul controlului de constituționalitate, deși ele nu au valoare constituțională, prin reglementarea acestora,

legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concurează la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea, și previzibilitatea necesară". De aceea, nerespectarea normelor de tehnică legislativă determină apariția unor situații de incoerență și instabilitate, contrare principiului securității raporturilor juridice în componența sa referitoare la claritatea și previzibilitatea legii.

În acest sens, se poate observa că principiile ce stau la baza legiferării sunt reglementate de art. 4 alin.(2) (Trăsăturile și calitatea actului legislativ) din Legea nr. 780/2001 potrivit căreia „Actul legislativ trebuie să respecte condițiile legalității, accesibilității, preciziei

Nerespectarea dispozițiilor privind claritatea și precizia legii duce la încălcarea art. 11 coroborat cu art. 4 din Constituția Republicii Moldova prin raportare la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului privind necesitatea respectării condițiilor de claritate și previzibilitate a legii, precum și a dispozițiilor art. 1 alin.(3) din Constituție prin raportare la dispozițiile art. 3 alin. (2), art. 4 alin.(1) și 3 lit. b) din Legea nr. 780/2001.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că sintagma „prevăzut de lege” înseamnă nu doar o anumită bază legală în dreptul intern, dar și calitatea legii în cauză: astfel, aceasta trebuie să fie accesibilă și previzibilă.

În cauza *Lupsa contra România*, par. 32, CEDO a statuat că sintagma „prevăzută de lege” înseamnă în primul rând că măsura învinuită trebuie să aibă o bază în dreptul intern, însă se referă și la calitatea legii respective: ea impune ca aceasta să fie accesibilă persoanelor în cauză și să aibă o formulare destul de exactă pentru a permite reclamanților, care apelează, la nevoie, la consilieri, să prevadă, într-o măsură rezonabilă în circumstanțele cauzei, consecințele ce ar putea dintr-un anumit act.

Încălcarea dispozițiilor art. 1 alin.(3) din Constituție în ceea ce privește nerespectarea dispozițiilor Legii nr.780/2001, a principiului legalității și a jurisprudenței CEDO în ceea ce privește calitatea legii duce la încălcarea principiilor securității raporturilor juridice, în componența sa referitoare la claritatea și previzibilitatea legii.

De asemenea, în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a stabilit că principiul securității raporturilor juridice decurge implicit din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și constituie unul dintre principiile fundamentale ale statului de drept. În acest sens sunt hotărârile din 6 decembrie 2007, 2 iulie 2009, 2 noiembrie 2010, 20 octombrie 2011 sau 16 iulie 2013, pronunțate în cauzele *Beian împotriva României*, paragraful 39, *Iordan Iordanov și alții împotriva Bulgariei*, paragraful 47, *Stefanică și alții împotriva României*, paragraful 31, *Nejdet Sahin și Perihan Sahin împotriva Turciei*, paragraful 56, respectiv *Remuszko împotriva Poloniei*, paragraful 92.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a mai statuat că, odată ce statul adoptă o soluție legislativă, aceasta trebuie să fie pusă în aplicare cu claritate și coerență rezonabile pentru a evita pe cât este posibil insecuritatea juridică și incertitudinea pentru subiecții de drept vizate de către măsurile de aplicare a acestei soluții [Hotărârea din 1 decembrie 2005 pronunțată în cauza *Paduraru împotriva României* paragraful 92, sau Hotărârea din 6 decembrie 2007 pronunțată în cauza *Beian împotriva României*, paragraful 33].

Astfel, respectarea legilor este o obligație fundamentală într-un stat de drept, iar orice acțiune a autorităților publice trebuie să fie subsumată acestui obiectiv. Or, ignorarea dispozițiilor Legii nr.780/2001 reprezintă o încălcare a obligațiilor impuse prin art.1 alin.(3) din Constituție. O atare conduită pune serioase semne de întrebare cu privire la securitatea raporturilor juridice, întrucât echivalează cu posibilitatea autorităților publice, de a ocoli cadrul legal oricând și în orice condiții în timp ce cetățenilor li se impune respectarea acestuia. De altfel, principiul supremației Constituției și principiul legalității sunt de esență cerințelor statului de drept, în sensul sintagmei conform căreia «Nimeni nu este mai presus de lege».

Prin reglementarea normelor de tehnică legislativă prevăzute de Legea nr. 780/2001 legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Respectarea acestor norme concurează la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesare.

În concluzie, se poate constata că reglementările criticate, prin nerespectarea normelor de tehnică legislativă, pot determina apariția unor situații de incoerență și instabilitate, contrare principiului securității raporturilor juridice în componența sa referitoare la claritatea și previzibilitatea legii, situație în care subsemnatului nu i se poate imputa vreo culpă sub aspectul predictibilității efectelor legii.

Or, noțiunile de recepționare a notificării menționate în art. 31 alin. (2) al Legii cu privire la ipotecă urmează a fi aplicată uniform cu prevederile Regulilor privind prestarea serviciilor poștale și ale art. 105 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în caz contrar, conflictul dat poate duce la concluzia încălcării prevederilor constituționale și convenționale referitoare la dreptul la apărare, ca urmare a lipsei de coerență, consecutivitate, stabilitate, și echilibrului la elaborarea normei juridice.

În cauza *Mircea Grosaru contra României*, par. 51, CEDO a statuat următoarele: în speța se ridică întrebarea dacă această lipsă de claritate a regulilor electorale putea da loc unei interpretări arbitrare în momentul aplicării lor. În acest sens, Curtea reamintește că a sancționat deja interpretarea extensivă și prin urmare arbitrara a unei prevederi legale în materie electorală [Kovach contra Ucrainei, Lykourezoz c/Greciei],

În opinia Curții, lipsa de claritate a prevederilor relevante în materie le impunea autorităților naționale să fie prudente în interpretarea lor, ținând cont de impactul direct pe care acestea îl vor avea asupra rezidatului alegerilor".

În par. 57 din aceeași decizie, CEDO a statuat că: „în aceste condiții. Curtea apreciază că lipsă de claritate a legii electorale ... au încălcat însăși esența drepturilor garantate de art. 3 din Protocolul nr.1.

În concluzie, dispozițiile în art. 31 alin. (2) al Legii cu privire la ipotecă, referitoare la noțiunile de „recepționarea notificării” trebuie să fie redactată ca să corespundă rigorilor generale de recepție a corespondenței.

Ori, această definiție trezește dubii de interpretare, iar ca consecință încalcă prevederile art. 1 alin.(3) din Constituția Republicii Moldova.

O atenție sporită urmează a fi acordată și prevederilor art. 31 alin. (5) al Legii cu privire la ipotecă, care reglementează procedura de înregistrare a preavizului în Registrul Bunurilor Imobil. Această deoarece, deși legea prevede procedura de înregistrarea a acestuia, nu reglementează care sunt obligațiile ulterioare ale creditorului

în partea ce ține de informarea debitorului și a debitorului ipotectar despre situația creată.

Ori în preaviz, printre altele se menționează că creditorul acordă debitorului ipotectar termen de 20 de zile la expirarea căruia creditorul ipotectar va executa dreptul de ipotecă. Totodată, în textul legii nu se menționează despre obligația creditorului de a înștiința debitorul despre înregistrarea preavizului, și acordării termenului de 20 de zile. Astfel, când și în ce circumstanțe debitorul și debitorul ipotectar urmează să cunoască despre curgerea termenului de 20 de zile, dacă creditorul nu are obligația să-l informeze.

În practică însă debitorul ipotectar află despre existența preavizului abia în instanța de judecată, când deja creditorul în mod silit pretinde executarea dreptului de ipotecă, și nu mai examinează posibilitatea soluționării amiabile a conflictului iscat.

2. Încălcarea principiului securității juridice

În cazul în care instanța de judecată va face abstracție de argumentele invocate la punctul 1 *supra*, solicită să fie constatat ca în cauza, ca urmare a lipsei unei reglementari unitare a incompatibilității lor și conflictelor de interese, este golit de conținut principiul securității raporturilor juridice în componenta sa referitoare la claritatea și previzibilitatea legii.

În raport cu prevederile din Legea nr.780/2001 este necesară reglementarea unitară a incompatibilităților și conflictelor de norme, în scopul realizării unei sistematizări a materiei, cu consecința creșterii accesibilității și predictibilității legii, de natura să determine eliminarea interpretărilor divergente.

Potrivit art. 1 alin.(3) din Constituție „*Republica Moldova este stat de drept*” iar potrivit normelor Legii nr. 780/2001, tehnica legislativă asigură sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ.

Potrivit art. 3 alin.(2) (Trăsăturile și calitatea actului legislativ) din Legea nr. 780/2001 „Actul legislativ trebuie să respecte condiția legalității. De asemenea, potrivit art. 4 alin. (2) și (3) lit. b) și c) (Principiile de bază ale legiferării): „Actul legislativ trebuie să corespundă dispozițiilor constituționale și să fie în concordanță cu cadrul juridic existent, cu sistemul de codificare și unificare a legislației, La elaborarea, adoptarea și aplicarea actului legislativ se respectă principiile: [...] coerenței, consecvenței și echilibrului între reglementările concurente, consecutivității, stabilității și predictibilității normelor juridice

În cazul existenței unor eventuale paralelisme în legislație, precum și pentru a înlătura discrepanțele și neclaritățile, intervine abrogarea actului legislativ, în conformitate cu dispozițiile art. 37 alin.(2) lit.b) și c) din Legea nr. 780/2001.

Având în vedere aceste reglementări, se poate observa ca, în materia ipotecii, există Legea cu privire la ipotecă, care se vrea a fi cadrul general în materie. La aceasta se adaugă Legea cu privire la gaj și codul civil. Însă, după cum s-a menționat mai sus, aceste acte normative modalități diferite de exercitarea dreptului de gaj/ipotecă în situația neexecutării de către debitor a obligațiilor asumate.

Această neconcordanță legislativă nu respectă principiul legalității, întrucât se constată încălcarea de către legiuitor a principiilor Legii nr. 780/2001 enunțate *supra*. Or, principiul legalității, care exprimă obligativitatea respectării legilor, asigură respectarea ordinii de drept. Ca și principiul supremației Constituției, legalitatea este de

esența cerințelor statului de drept, adică a preeminentei legii în reglementarea relațiilor sociale, potrivit căruia nimeni nu este mai presus de lege

Exigențele principiului statului de drept, consacrat prin art 1 alin.(3) din Constituție privesc scopurile majore ale activității statale, prefigurate în ceea ce îndeosebi este numit ca fiind *domnia legii*, sintagma ce implica subordonarea statului fata de drept, asigurarea acelor mijloace care sa permită dreptului să cenzureze opțiunile politice și, în acest cadru, să pondereze eventualele tendințe abuzive, discreționare, ale structurilor etatice. Statul de drept asigura supremația Constituției, corelarea legilor si tuturor actelor normative cu aceasta, existenta regimului de separate a puterilor publice, care trebuie sa acționeze în limitele legii, și anume în limitele unei legi ce exprima voința generala.

Menționează că, încălcarea dispozițiilor art.1 alin.(3) din Constituție în ceea ce privește nerespectarea dispozițiilor Legii nr.780/2001 și a principiului legalității duce la încălcarea principiilor securității raporturilor juridice, în componența sa referitoare la claritatea si previzibilitatea legii.

De asemenea, în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului s-a stabilit că principiul securității raporturilor juridice decurge implicit din Convenția pentru apărarea drepturilor omului si a libertăților fundamentale și constituie unul dintre principiile fundamentale ale statului de drept.

În acest sens sunt hotărârile din 6 decembrie 2007, 2 iulie 2009, 2 noiembrie 2010, 20 octombrie 2011 sau 16 iulie 2013, pronunțate în cauzele *Beian împotriva României* (nr.1), paragraful 39, *Iordan Iordanov și alții împotriva Bulgariei*, paragraful 47, *Stefanica și alții împotriva României*, paragraful 31, *Nejdet *Sahin și Perihan Sahin împotriva Turciei*, paragraful 56, respective *Remuszko împotriva Poloniei*, paragraful 92.

Curtea Europeana a Drepturilor Omului a mai statuat ca, odată ce statul adopta o soluție, aceasta trebuie sa fie pusa în aplicare cu claritate și coerența rezonabile pentru a evita pe cat este posibil insecuritatea juridica și incertitudinea pentru subiectele de drept vizate de către măsurile de aplicare a acestei soluții [Hotărârea din 1 decembrie 2005 pronunțată în Cauza *Paduraru împotriva României*, paragraful 92, sau Hotărârea din 6 decembrie 2007 pronunțată în Cauza *Beian împotriva României*, paragraful 33].

Astfel, respectarea legilor este o obligație fundamentală într-un stat de drept, iar orice acțiune a autorităților publice trebuie sa fie subsumata acestui obiectiv. Or, ignorarea dispozițiilor Legii nr. 780/2001 reprezintă o încălcare de către Parlament a obligațiilor impuse prin art. 1 alin.(3) din Constituție. O atare conduită pune serioase semne de întrebare cu privire la securitatea raporturilor juridice, întrucât echivalează cu posibilitatea autorităților publice de a ocoli cadrul legal oricând și în orice condiții în timp ce cetățenilor li se impune respectarea acestuia. De altfel, principiul supremației Constituției si principiul legalității sunt de esența cerințelor statului de drept, în sensul sintagmei conform căreia «nimeni nu este mai presus de lege».

Prin reglementarea normelor de tehnica legislative prevăzute de Legea nr. 780/2001 legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesara pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridica adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concura la asigurarea unei legislații care respect principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesare.

În concluzie, consideră că reglementările criticate, prin nerespectarea normelor de tehnica legislativa, determina apariția unor situații de incoerență și instabilitate, contrare principiului securității raporturilor juridice în componentă referitoare la claritatea și previzibilitatea legii, situație în care subsemnaților nu li se poate imputa vreo culpă sub aspectul predictibilității efectelor legii în ceea ce privește incompatibilitățile și conflictele de interese.

Având în vedere aspectele menționate *supra*, solicită dispunerea expedierii sesizării Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a noțiunii de „Notificarea este considerată recepționată la expirarea a 7 zile lucrătoare din ziua expedierii” din art. 31 alin. (2) din Legea cu privire la ipotecă.

Reprezentantul intimatului a considerat cererea nefondată și a solicitat respingerea ei./

Audiind părțile pe dosar, examinând materialele cauzei, Colegiul civil consideră că cererea este fondată și urmează a fi admisă din următoarele considerente.

În ședința de judecată s-a constatat că, la data de 15.04.2014 de către BC „Energbank” SA a fost depusă cererea de chemare în judecată împotriva SRL „NORDMOBIROM-LUX”, Cojocaru Anatolie, Cojocaru Oxana, Ghervas Alexandru, Lari Ion, Lari Valentina, Răducanu Lidia, Răducanu Vasile cu privire la încasarea datoriei bancare și transmiterea silită în posesia băncii a bunurilor mobile gajate, a bunurilor imobile ipotecate și evacuarea silită a debitorilor și bunurilor sale din imobilele ipotecate.

Prin hotărârea judecătorească Râșcani. mun. Chișinău din 24 septembrie 2014 acțiunea depusă a fost admisă integral, să încasat în mod solidar datoria bancară în sumă de 318 606,94 euro în beneficiul B.C. „Energbank” S.A. din contul și din întreg patrimoniu: SRL „NORDMOBIROM-LUX”, IDNO - 1007600032171, cu sed. MD-7106, r-nul Ocnița. or. Otaci, str. Voitovici 24; Cojocaru Anatolie Diomid, IDNP- 0982104425261 și Cojocaru Oxana Petru IDNP - 0971302424198; Lari Valentina Vasile, IDNP - 0980508889148 și Lari Ion Alexei, IDNP - 0962401541895; s-a transmis silit de la Lari Valentina Vasile, IDNP - 0980508889148 și Lari Ion Alexei, IDNP - 0962401541895 în posesia B.C. „Energbank” S.A., pentru realizare, bunul ipotecat, și anume: încăperea locativă (apartament) cu nr.cadastral 0100417.129.01.049 situat în mun. Chișinău, str. Albișoara, 84/5. apartamentul nr.49, cu evacuarea silită a acestora și a altor persoane terțe, precum și a bunurilor ce le aparțin acestora din bunul imobil menționat; s-a transmis silit de la Răducanu Lidia Ivan, IDNP - 0982312425909 și Răducanu Vasile Alexandru. IDNP - 0972803550162 în posesia B.C. „Energbank” S.A., pentru realizare, bunul ipotecat și anume: încăperea locativă (apartament) cu nr. cadastral 0100417.129.01.048 situat în mun. Chișinău, str. Albișoara. 84/5, apartament nr. 48, cu evacuarea acestora și a altor persoane terțe, precum și a bunurilor ce le aparțin acestora din bunul imobil menționat; s-a transmis silit de la Ghervas Alexandru Petru. IDNP - 0991704426282 în posesia B.C. „Energbank” S.A. pentru realizare, bunul ipotecat și anume: încăperea locativă (apartament) cu nr. 0100102.001.079 - situat pe adresa: mun.Chișinău. bd.Traian, nr.22, apartament nr.79 cu evacuarea silită a acestuia și a altor persoane terțe, precum și a bunurilor ce îi aparțin acestuia din bunul imobil menționat: s-a transmis silit de la SRL „NORDMOBIROM-LUX” IDNO - 1007600032171 în posesia B.C. „Energbank” S.A. bunurilor mobile - mijloacele bănești intrate și/ sau care vor intra în conturile curente în valuta națională și străină ale debitorului gajist, deschise în toate instituțiile bancare ale Republicii Moldova și universalitatea creanțelor bănești

față de terți în sumă totală de 250 000 euro, s-a transmis silit de la SRL „NORDMOBIROM-LUX” IDNO - 1007600032171 în posesia B.C. „Energbank” S.A., bunurile mobile - utilaj și materie primă menționate în cererea de chemare în judecată; s-a încasat în mod solidar din contul SRL „NORDMOBIROM-LUX”, IDNO – 1007600032171, Cojocaru Anatolie Diomid, IDNP-0982104425261, Cojocaru Oxana Petru, IDNP – 0971302424198, Lari Valentina Vasile, IDNP - 0980508889148 și Lari Ion Alexei. IDNP - 0962401541895 în beneficiul B.C. „Energbank” SA, cheltuielile de judecată : taxa de stat în sumă de 50 000.00 lei, cheltuielile legate de achitarea taxei de stat și a serviciilor notarului public în sumă de 864 lei pentru înregistrarea Preavizelor în Registrul Gajului bunurilor mobile, cheltuielile suportate pentru citarea publică a părților în sumă de 200 lei, în total suma de 51064 lei.

Împotriva hotărârii Judecătorei Râșcani, mun. Chișinău din 24 septembrie 2014, în cadrul termenului legal de apel instituit de art.362 alin. (1) CPC au fost înaintate separat cereri de apel de către Ghervas Alexandru, Raducanu Vasile, Lari Ion, Lari Valentina, Raducanu Lidia care au solicitat admiterea cererilor de apel, casarea integrală a hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii înaintată de BC „Energbank”. SA.

La 23 iunie 2016, în cadrul examnării apelului declarat de Ghervas Alexandru și Răducanu Vasile și cererile SRL„NORDMOBIROM-LUX”, Cojocaru Anatolie, Cojocaru Oxana, Lari Ion, Lari Valentina și Răducanu Lidia de alăturare la apel împotriva hotărârii judecătorei Rîșcani, mun.Chișinău, emisă la 24 septembrie 2014, reprezentanții apelanților Ghervas Alexandru și Raducanu Vasile -avocații Viton Dionisie și Litvinenco Igor, în temeiul art.12¹ al Codului de procedură civilă, art. 135 alin. (1) lit. a) din Constituția Republicii Moldova, art. 4 alin.(1) lit.g) coroborat cu art. 25 lit. d) din Legea nr. 317 din 13.12.1994 cu privire la Curtea Constituțională și art. 4 alin.(1) lit. a) coroborat cu art. 38 lit. d) din Legea nr. 502 din 16.06.1995 privind Codul jurisdicției constituționale, au solicită sesizarea Curții Constituționale privitor la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 31 alin. (2) al Legii cu privire la ipotecă, și anume a sintagmei „Notificarea este considerată recepționată la expirarea a 7 zile lucrătoare din ziua expedierii” considerînd că această normă legală este în neconcordanță cu prevederile art. 20 al Constituției Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 135 alin. (1) lit.g) al Constituției R. Moldova, Curtea Constituțională rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție.

Potrivit dispozițiilor art.12/1 alin. (1) și (3) CPC, dacă în procesul judecării pricinii se constată că norma de drept ce urmează a fi aplicată sau care a fost deja aplicată este în contradicție cu prevederile Constituției Republicii Moldova, iar controlul constituționalității actului normativ este de competența Curții Constituționale, instanța de judecată formulează o sesizare a Curții Constituționale pe care o transmite prin intermediul Curții Supreme de Justiție. Din momentul emiterii de către instanță a încheierii cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate și până la adoptarea hotărârii de către Curtea Constituțională, procedura de examinare a pricinii sau de executare a hotărârii pronunțate se suspendă.

În conformitate cu art.260 alin.(1) lit.e) CPC, instanța judecătorească este **obligată** să suspende procesul în cazul ridicării excepției de neconstituționalitate.

Totodată, potrivit hotărârii Curții Constituționale nr. 2 din 09.02.2016, pronunțată în dosarul nr. 55b/2015 pentru interpretarea articolului 135 alin.(1) lit.a)

și g) din Constituția Republicii Moldova, în sensul articolului 135 alineatul (1) lit. a) și g) coroborat cu articolele 20, 115, 116 și 134 din Constituție:

- în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată **este obligată** să sesizeze Curtea Constituțională;

- excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu;

- sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza;

- judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții:

(1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la articolul 135 alin.(1) lit.a) din Constituție;

(2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu;

(3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei;

(4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate.

Până la adoptarea de către Parlament a reglementărilor în executarea prezentei hotărâri, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a articolului 135 alineatul(1) lit. a) și g) din Constituție și astfel cum au fost explicate în prezenta hotărâre, în conformitate cu considerentele menționate în cuprinsul acesteia și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.

Raportând aceste dispoziții la circumstanțele speței, Colegiul conchide că acesta nu este îndreptățit de a se expune asupra temeiniciei sesizării Curții Constituționale de către reprezentanții apelanților, instanța de apel reținând doar faptul că actele normative indicate în sesizare intră în categoria actelor normative prevăzute expres și exhaustiv de art.135 al Constituției R. Moldova, excepția este ridicată de către reprezentanții apelanților care este parte la proces, prevederile contestate ar putea fi aplicate la soluționarea cauzei și nu există o hotărâre anterioară a Curții Constituționale ce ar avea ca obiect prevederile contestate ale actelor normative vizate în sesizare.

Din aceste considerente, Colegiul civil conchide că odată ce apelanții prin reprezentanții săi sînt îndreptățiți de a sesiza Curtea Constituțională, iar sesizarea acestora adresată Curții Constituționale urmează a fi expediată acesteia de către instanța de apel, Colegiul conchide că în speță urmează a fi admisă cererea reprezentanților apelanților și a dispune suspendarea examinării pricinii cu expedierea sesizării Curții Constituționale privind excepția de neconstituționalitate.

În conformitate cu art.art.260 alin.(1) lit.e), 262 lit.e), 263 și 269-270 CPC, Colegiul civil

d i s p u n e:

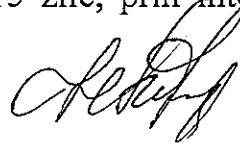
Se admite cererea reprezentanților apelanților Ghervas Alexandru și Raducanu Vasile -avocaților Vition Dionisie și Litvinenco Igor.

Se suspendă procesul în pricina civilă la cererile de apel declarate de Ghervas Alexandru și Raducanu Vasile și cererile SRL„NORDMOBIROM-LUX”, Cojocaru Anatolie, Cojocaru Oxana, Lari Ion, Lari Valentina și Răducanu Lidia de alăturare la apel împotriva hotărârii judecătorei Rîșcani, mun.Chișinău, emisă la 24 septembrie 2014, în pricina civilă nr.3-3058/14, intentată la cererea BC„Energbank”SA împotriva SRL„NORDMOBIROM-LUX”, Cojocaru Anatolie, Cojocaru Oxana, Ghervas Alexandru, Lari Ion, Lari Valentina, Răducanu Lidia și Răducanu Vasile cu privire la încasarea datoriei bancare, transmiterea silită în posesia băncii a bunurilor mobile gajate, a bunurilor imobile ipotecate și evacuarea silită a debitorilor și bunurilor acestora din imobilele ipotecate, **până la** soluționarea de către Curtea Constituțională a sesizării reprezentanților apelanților Ghervas Alexandru și Raducanu Vasile -avocaților Vition Dionisie și Litvinenco Igor privind excepția de neconstituționalitate, cu expedierea sesizării privind excepția de neconstituționalitate în adresa Curții Constituționale.

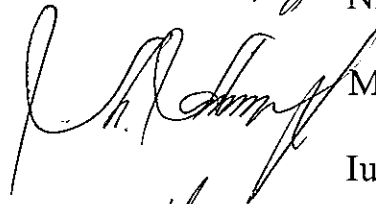
Încheierea poate fi atacată cu recurs în partea dispoziției de suspendare a procesului la Curtea Supremă de Justiție în termen de 15 zile, prin intermediul Curții de Apel Chișinău.

Președintele ședinței, judecătorul

judecătorii:

Nina Traciuc

Marina Anton

Iurie Cotruță